

Franciszek Schubert | Kwartet smyczkowy d-moll | 4/4 | Presto

Ostatnia część *Kwartetu smyczkowego Śmierć i dziewczyna*

[Franciszek Schubert](#), *Kwartet smyczkowy d-moll „Śmierć i dziewczyna”* D 810

1. [Allegro](#)
2. [Andante con moto](#)
3. *Scherzo. Allegro molto*
4. [Presto](#)

Do niektórych utworów przylgnęły nazwy, które znamy lepiej niż tytuły nadane im przez kompozytorów. Kto pamięta [tonację](#) i numer [opisu Etiudy rewolucyjnej](#) Chopina czy *Eroiki* (*III Symfonii* Beethovena)? Podobnie jest z [Kwartetem d-moll Śmierć i dziewczyna](#) Schuberta. Ten tajemniczy podtytuł pochodzi z [pieśni](#), którą skomponował siedem lat wcześniej, a jej melodię wykorzystał w 2. części *Kwartetu*.

Utwór powstał w roku 1824, kiedy schorowany kompozytor przeczuwał nadchodzącą śmierć – stąd zapewne ten wymowny cytat. Temat śmierci wyczuwalny jest w całym utworze, choć nie w postaci atmosfery zadumy czy wszechogarniającego smutku, ani też przytłaczającego patosu. Kompozytorowi zależało na oddaniu dramatyzmu walki życia ze śmiercią. Był jeszcze dość młody – skończył dopiero 27 lat – i posiadał ogromne pokłady energii twórczej. Walkę tę Schubert ukazuje poprzez silne kontrastowanie temp, nieustanne zmiany tonacji i przekształcenia melodii. Całość wpisuje się w jego styl przełamujący standardy [klasycystyczne](#) i zapowiadający epokę [romantyczną](#).

Ostatnia część *Kwartetu* w tempie [Presto](#) przedstawia finał zmagania życia ze śmiercią. Sugestywnie oddaje to [coda](#) (końcowe ogniwo), która rozpoczyna się w tonacji D-dur, zwiastując zwycięstwo życia. Nieoczekiwanie jednak tryb zmienia się na mollowy (d-moll), prowadząc do tragicznego w swoim wyrazie zakończenia. Pesymistyczna wizja triumfu śmierci w pełni odzwierciedla stan ducha kompozytora.

Franciszek Schubert (1797-1828) – kompozytor, wiedeńczyk, prekursor muzycznego romantyzmu. Autor ponad sześciuset pieśni. [Poczytaj więcej o twórcy Kwartetu Śmierć i dziewczyna](#).